

Spectrum maakt deel uit van Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv
Amstelplein 34
1096 BC Amsterdam

© 2026 Jean-Paul Heck
© 2026 Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv, Amsterdam

Eerste druk november 2026

Ontwerp omslag: Paul Pollmann
Foto omslag: Stefan Schipper
Opmaak: Elgraphic

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

De uitgeverij heeft geprobeerd voor deze publicatie alle rechthebbenden van de afbeeldingen te achterhalen. Mocht u desondanks een afbeelding tegenkomen waarvan u rechthebbende bent en u heeft geen toestemming gegeven voor de publicatie van een foto ervan, neemt u dan contact op.

ISBN 978 90 00 40660 9
ISBN 978 90 00 40661 6 (e-book)

NUR 661

www.spectrumboeken.nl

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord - door Jean-Paul Heck	7
Opmaat	11
Gouden lul	17
Amsterdam	21
De doorbraak	39
Brainbox	45
Focus	57
De Friese jaren	117
Epiloog	193
Credits	223
Discografie	225
Illustratieverantwoording	237
Over Jan Akkerman	239

VOORWOORD – DOOR JEAN-PAUL HECK

Waar begin in godsnaam als je het over Jan Akkerman hebt. Ik kreeg een hele mooie quote van Wouter Bessels, muziek-journalist en archivaris van Jan en een man die mij enorm hielp bij de totstandkoming van dit boek. Hij zegt dit: 'Niet één muzikant uit Nederland is al ruim 60 jaar internationaal bekend en heeft wereldwijd zoveel gitaristen beïnvloed als Jan Akkerman. Hij vertelt hier zijn levensverhaal, met het hart op de tong.' Of wat te denken van de uitspraak van Frank Zappa: 'Het is dat ik zelf een gitarist ben, anders had ik Jan Akkerman als mijn gitarist gevraagd.' De bewondering voor de Amsterdammer is eindeloos. Ik ben wel gewend om tegenover grote sterren te zitten, maar toen ik voor het eerst in mijn auto afreisde naar Volendam, was ik toch wel lichtelijk nerveus. Iets wat mij zelden overkomt.

Voor velen is Jan Akkerman een enigma. Ook voor mij, ondanks dat ik hem hiervoor al meerdere keren had ontmoet. Het waren altijd warme ontmoetingen met een lief mens. Voor velen is hij echter een ongrijpbare grootheid die

al sinds midden jaren '60 continu zijn stempel op de muziekwereld drukte en daardoor meerdere generaties wist te inspireren. Je kunt in allerlei artikelen beweren hoe invloedrijk hij wel niet is geweest, maar ik heb het werkelijk van dichtbij meegemaakt. Brian May van Queen die een buiging maakte toen hij Jan in Vlissingen ontmoette. Steve Hackett van Genesis die mij belde in de aanloop naar de Sena European Guitar Award die hij won. Hij had maar één wens: een duet doen met Jan Akkerman. Of Steve Vai en Joe Satriani die beiden stilvielen toen ze Jan de hand mochten schudden. Of Joe Bonamassa die tijdens een diner zo onder de indruk is dat hij naast Akkerman zit en meteen besluit zijn vader te bellen. De lijst is eindeloos. Van Jack White tot Tom Morello en van Slash tot Jimmy Page. Iedereen heeft wel een zwakke plek voor de Nederlander en dat is ook volkomen terecht. Overal waar hij kwam liet Akkerman met zijn fabuleuze, avontuurlijke en immer vernieuwende gitaarspel een onuitwisbare indruk achter. Of het nu bij Brainbox, Focus, solo of samen met zanger Kaz Lux was. Akkerman stond altijd ver boven de materie. Dat maakte hem tegelijkertijd ook vaak ondoorgrondelijk en zelfs wat ongrijpbaar.

Tijdens het redigeren van het boek had ik de regel staan: 'Jan is soms best moeilijk voor zijn medespelers.' Toch gek, want de tientallen muzikanten die ik voor dit boek sprak, zeiden allemaal hetzelfde: 'Jan is een heerlijk en eerlijk mens en een geweldige gitarist om mee te spelen.' Die regel heb ik eruit gegoooid. Het is gek hoe geschiedschrijving mensen in een ander daglicht kan zetten. Natuurlijk heeft Jan zijn nukken en eist hij 100 procent professionaliteit van zijn mede-

spelers. Mag het, als gitaargoden zoals Eddie van Halen, Steve Lukather, Mark Knopfler en Brian May fan van je zijn? Er is geen Nederlandse muzikant die buiten onze landgrenzen meer indruk heeft gemaakt dan Jan Akkerman. Eind 2026 wordt hij 80 en wat mooi dat hij eindelijk zijn levensverhaal wilde vertellen. Het is mijn erbetoon aan een levende legende.

Jean-Paul Heck

OPMAAT

I5 juli, 2026, Volendam. Het is een rare dag. Het nieuws dat acteur Cees Geel is overleden aan een hartaanval beheerst de media. Bam, en klaar. Ik sta voor de voordeur van Jan Akkerman en weet niet hoe ik hem dit keer ga aantreffen. Vijf jaar eerder stond ik voor de eerste keer voor dezelfde deur. Hoopvol maar ook wel een beetje gespannen. Een boek schrijven over de invloedrijkste muzikant die Nederland ooit heeft gehad, is al een uitdaging. Daarnaast kan Jan volgens velen best weleens een lastpak zijn. Taai en ondoorgrondelijk. Maar in alle bezoeken aan de familie Akkerman bewijst hij het tegenovergestelde. Het is waar dat Jan pittig kan zijn, maar hij is vooral lief, zorgzaam en een echte familieman. Allemaal mooie kwalificaties die op dit moment allemaal niets waard zijn. Een paar weken terug had ik hem voor het laatst aan de telefoon. ‘Weet je Jean-Paul, ik had beter dood kunnen zijn. Dan hadden we meer boeken verkocht.’ Het zou zomaar een grap uit het rijke vocabulaire van Jan Akkerman kunnen zijn, maar in dit geval is het wel heel

realistische zwarte humor. Tien dagen ervoor had zijn vrouw Marian gebeld. Het was een ontluisterend emotioneel telefoontje. Jan had een hartstilstand gehad met daarbij een hartinfarct. Twee ingrepen verder werd duidelijk dat hij de hartstilstand had overleefd. Na twee weken mocht de gitaarlegende het ziekenhuis verlaten. Gedachten aan die gebeurtenissen schieten door mijn hoofd als ik de woonkamer binnenstap. Zoals al die keren daarvoor, zit Jan op de bank, zoals gebruikelijk met een petje op zijn hoofd. Relaxed kijkt hij naar het reisprogramma dat op de televisie voorbijtrekt. Hij is wat afgefallen en oogt vermoeid. 'Hij is nog niet de oude, hoor, Jean-Paul,' had Marian mij in de hal al toegefluisterd. Het weerzien is emotioneel. Jan maakt een paar stevige grappen, maar kijkt me dan ernstig aan. 'Ja, man, ik had er zo- maar opeens niet meer kunnen zijn...'

Mijn gedachten gaan meteen terug naar het moment dat ik hem voor het eerst in levenden lijve ontmoette, op 23 april 2011 in een kleine kleedkamer van het Arsenaaltheater in Vlissingen. Alsof de duvel ermee speelt was dat ook kort na zijn eerste gezondheids crisis. Toen was hij meteen met de deur in huis gevallen. 'Je hebt wel gemerkt dat het vanavond niet goed ging. Het gitaarspelen gaat mij zeer slecht af.' In een hoekje van het vervallen Arsenaal-café zat Jan Akkerman er als een dood vogeltje bij. Een paar minuten daarvoor leken zijn vingers vastgelijmd aan de gitaarhals. Ze deden niet wat het muzikale brein in gedachten had. Genialiteit gehinderd door medisch malheur. Geen gitaarsolo, geen lick, niets kwam er vloeiend uit. De reden is schokkend. Twee weken

daarvoor had Jan een herseninfarct gekregen en dat zorgde er die avond voor dat de gitaarsolo's maar moeilijk uit zijn vingers kwamen. Toch had Akkerman er geen moment aan gedacht om de uitnodiging van de bedenkers van deze Europese gitaarprijs met de naam de Eddy Christiani Award af te wijzen. Die zaterdag in 2011 zit Akkerman in zak en as. Alle lofbetuigingen die hij een paar uur eerder van een heuse gitaargod over zich kreeg uitgestort lijken nu even bijzaak. Die middag had Queen-gitarist Brian May op een terras in Vlissingen een heuse kniebuiging voor hem gemaakt. De verbazing van May, dat jaar winnaar van de gitaarprijs, was niet gespeeld. Voor hem zat de man naar wie hij als Londense universiteitsstudent luisterde. Hij vertelde alle platen van Focus te kennen en ja, zelfs de eerste Brainbox-plaat werd in huize May met graagte gedraaid. Het was een groot goed dat hij die dag de Hollander kon ontmoeten die hem inspireerde om een van de allergrootste gitaristen uit de popgeschiedenis te worden. 'U bent dé Jan Akkerman? De Jan Akkerman van Focus? Ik vind dit ongelooflijk,' stamelde de boomlange grijzende krullenbol nadat hij was voorgesteld. 'Dat ik u de hand mag schudden. Wat een eer!' Akkerman had even van onder zijn onafscheidelijke zwart leren petje naar de lange gestalte van de Engelsman gekeken en antwoordde binnensmonds. '*Are you Brian May?*'

8 april 2018: Stadspaleis Het Markiezenhof in hartje Bergen op Zoom. Akkerman heeft een jongetje van amper elf maanden in de armen gesloten. De imposante spierbundels spannen aan en zijn lach is ontwapenend en liefdevol. Jan Akkerman heeft net mijn zoontje Jip opgepakt voor een fo-